

Natur
Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge

BROCONSULT
Sankt Peders Stræde 4A
4000 Roskilde

Kopi til:
Center for Ejendomme og Drift
Att. Lene Carlberg Kristensen
Lene.Carlberg.Kristensen@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Miljø, Plan og Kultur
Natur
+45 56 92 22 08
nm@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

3. november 2025

J. nr. 162748/25

Tilladelse til renovering af bro nr. 1008, underføring af Kløvbæk, matr. 7000n på Søndre Strandvej jf. vandløbslovens §47.

Teknik og Miljø, vandløbsmyndigheden har den 05.09.2024 modtaget ansøgning om renovering af bro nr.1008 beliggende på matrikel 7000n. Der søges om tilladelse jf. vandløbslovens §47. Projektforslaget har været i offentlig høring fra den 19. september 2025 til den 16. oktober 2025.

Afgørelse

Vandløbsmyndigheden giver hermed tilladelse til at udføre renovation af bro nr. 1008. Nedenstående vilkår skal overholdes i forbindelse med udførelsen af brorenoveringen. Tilladelsen omfatter vandløbslovens §16 og 47, omkring restaurering og tilladelse til at ændre broen.

Vilkår

Af notatet fremgår følgende vilkår i forbindelse med projektet.

- Udførelse af projektet skal være i overensstemmelse med beskrivelsen i ansøgningen.
- Udførelsen skal ske i en tør periode, herunder fra maj til september.
- Vandløbets profil, inkl. bund, sider og brinkanlæg, må ikke beskadiges ifm. anlægsarbejdet. Såfremt der opstår skader skal der reetableres.
- Kørsel med entreprenørmaskine må ikke foregå på de vandløbsnære arealer uden udlægning af Køreplader
- Der må ikke udlægges materiale i en afstand af 2 m fra vandløbets kronekant, som er underlagt bræmmer.
- Ansøger er selv ansvar for at indhente andre nødvendige godkendelser før projektet gennemføres samt for fremsøgning af LER-oplysninger mv.
- Projektet skal færdigmeldes til vandløbsmyndigheden senest 7 dage efter arbejdet er udført, der herefter vil syne arbejdet.

Offentliggørelse af afgørelse

Tilladelsen meddeles på BRK.dk i perioden 3. november 2025 til den 1. december 2025.

Projektområdet

Projektet foregår på matrikel nr. 7000n, under Søndre Strandvej omkring 200 meter fra Bornholms Kunstmuseum. Projektområdet er markeret med rød prik på nedenstående kort.

Figur 1 – Projektområdet for renovering af bro nr. 1008 på matrikel nr. 7000n. Projektområdet er markeret med rød prik.

Parter i sagen

Der er følgende parter i sagen:

- Matrikel nr. 7000n, **Bornholms Regionskommune**

Vandløbet påvirkes yderligere på følgende matrikler:

- Matrikel nr. 108bæ, **Danmarks Naturfond**, Kagårdsvej 12 5900 Rudkøbing.
- Matrikel nr. 48c, **Danmarks Naturfond**, Kagårdsvej 12 5900 Rudkøbing
- Matrikel nr. 33b **Danmarks Naturfond**, Kagårdsvej 12 5900 Rudkøbing.
- Matrikel nr. 11a, **KL GOLF 2009 ApS**, Kirkeplads 4 3770 Allinge.

Projektet

Ifølge ansøgningen er det formålet at udskifte det yderste tunnelelement mod syd, for at fremtidssikre den eksisterende bro og bibeholde vejsikkerheden.

De resterende 44,3 meter af broen strømpes i henhold til gældende normer.

Nuværende forhold

Billedet til venstre (Figur 2) viser facaden i Sydlig ende. Billedet til højre (Figur 3) viser tunnelen set fra syd mod nord. Det bemærkes, at der er forskudte elementer og rustudtræk.

Billederne er en del af ansøgningsmaterialet fra BROCONSULT.

Teknisk beskrivelse af broen:

Broen er en lukket rammekonstruktion udført i beton med en længde på 46,3 m og et tværsnit på 0,85 x 0,85 m med affasede hjørner 0,15 x 0,15 m. Broens overføring er Søndre Strandvej, Tejn, som består af 2-sporet kørebane med autoværn på begge sider og underføres af Kløvbæk. Bygværket er præget af rustudtræk i endeunderstøtningerne, samt forvitret og porøs beton i underside brodæk.

Ved tilsyn blev følgende væsentlige forhold konstateret:

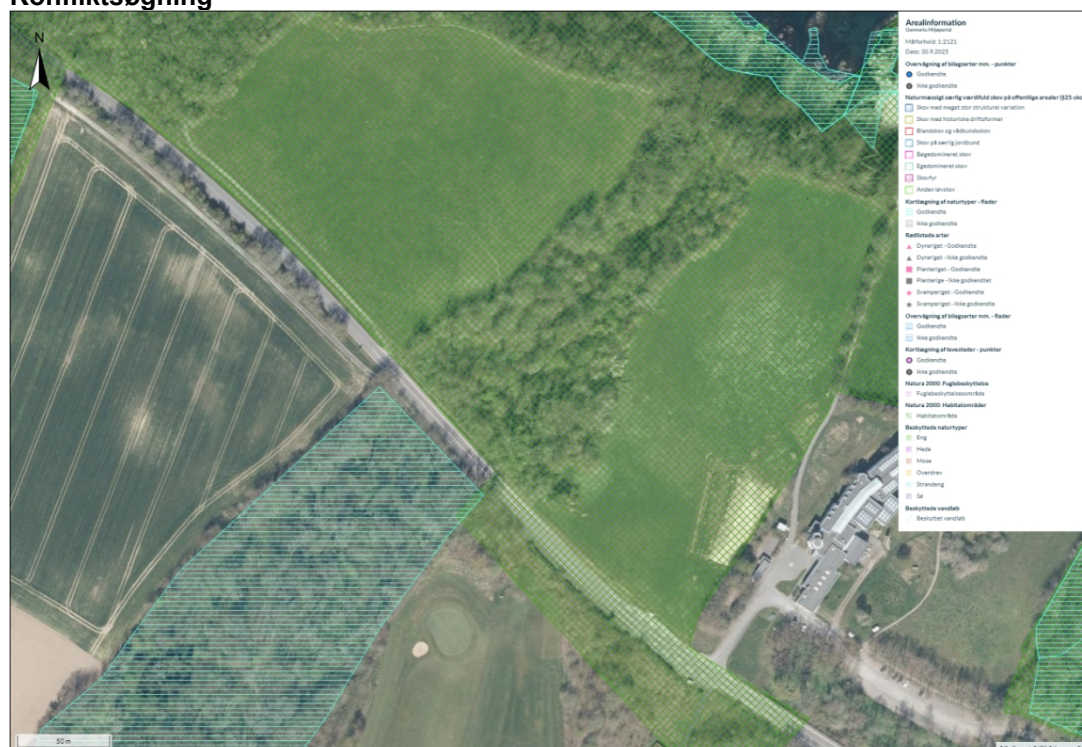
- Underminering af den SØ-fløj
- Svære rustudtræk i nederste del af endeunderstøtninger
- Forvitring af beton i endeunderstøtninger
- Der er registreret tyndt lag puds på underside brodæk. Flere steder er pudslaget forvitret
- Huller til tidligere fjernet rækværk på kantbjælker er ikke lukket

Ansøgningen

Der ansøges om projekt, indeholdende følgende elementer:

- Udgravning af råjord 2-3 m i den sydlige del
- Nedbrydning af fløje og yderste elementer mod syd
- Omledning af vandløb og tørholdelse af byggegrube med evt. med pumpning af vand til Døndalen
- In-situ støbning af tunnelelement og fløje mod syd
- Fugtisolering
- Reparation af facade mod nord
- Strømpesøring af resten af underføringen
- Tilfyldning
- Udlægning af muldjord samt såning af græs

Konfliktsøgning

Figur 4 - Projektområdet er omfattet af Natura 2000. Dette søges der dispensation fra relevant myndighed.

Vandløbsloven

Vandløbslovens §47 omhandler at broer, overkørsler eller lignende ikke må anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse.

Vurdering

Ud fra ansøgningen beskrives det, at vandet stoppes og ledes over i døndalen, med det formål at tørlægge vandløbet under udførelse.

Ligeledes ændres tunnelen, der dermed ændrer vandets skikkelse og vandføringsevnen. Dette er på baggrund af udtalelsen om at overflader bliver "superglatte", hvilket øger gennemstrømningen. Det er endvidere beskrevet at der skal graves 2-3 meter råjord hvilket betydeligt ændrer tilstanden i vandløbet.

Det er vandløbsmyndighedens vurdering af det ansøgte omkring strømpeforing, etablering af nye tunnelelementer mv. er en ændring af broen. Det ansøgte kræver derfor en godkendelse jf. vandløbslovens §47.

Ifølge ansøgningen vil projektet påvirke vandløbets skikkelse og vandføringsevne gennem strømpeforing. Det ansøgte vurderes derfor til at være en regulering jf. vandløbslovens §16, og kræver dermed en godkendelse.

Eftersom, at vandet ledes væk fra vandløbet og over i Døndalen, skal projektet vurderes, om det som udgangspunkt altid omfattet af §6 jf. vandløbsloven omhandlende, at ingen må ændre vands naturlige afløb til anden ejendom, eller fra højere liggende ejendomme.

Der tages i sammenhæng højde for, at der er tale om et midlertidigt forhold, eftersom det er nødvendigt at tørlægge vandløbet i projektområdet i forbindelse med strømpeforing og etablering af nyt rør stræk. Vandløbet ændrer sig fra originalen, efter udførelsen. Dette er på baggrund af, at selvom vandet kan løbe hurtigere gennem røret, så bliver det kortere, derefter møder vandet store mængder af sten og træer, som vil sænke farten efterfølgende. Vandets forløb forventes an denne årsag ændret i mindre eller ubetydelig karakter. Derfor anses dette konkrete projekt ikke i denne omgang at være omfattet af §6.

Afvandingsmæssige konsekvenser

Strømpeforingen af tunnelen vil resultere i mindre modstand for vandet. Dette medvirker en øget hastighed på vandet gennem tunnelen.

Vandløbet er præget af store sten og træmateriale, som nedstrøms vil sænke hastigheden på vandet. Den øgede vandstrømning i tunnelen, vurderes derfor ikke at have konsekvenser for vandføringen.

Figur 5 og 6 – Højre: viser udløb i nordlige del af røret. Venstre: viser sten og træmateriale i vandløb. Kilde: BRK.

Miljømæssige konsekvenser

Der er den 09.09.2025 udført besigtigelse af vandløbet i projektområdet og nedstrøms. Under besigtigelsen er det vurderet, at der ikke er fisk i projektområdet. Af denne årsag skal der ikke tages hensyn til ørredernes årlige vandring og gydeperiode. Perioden for udførelse fastsættes af denne årsag til at gå fra maj til september.

Projektområdet er placeret i et Natura 2000 habitatområde. Af denne årsag skal der søge dispensation fra relevant myndighed for at kunne udføre brorenoveringen. Det er fra myndigheden vurderet, at "broen, som renoveres, er beliggende i kanten af Natura 2000-område nr. 210 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne. Natura 2000-områdets grænse går nord for Søndre Strandvej. Kløvbæks forløb nedstrøms broen er derfor gennem Natura 2000-området. Vandløbet er ikke kortlagt som en habitatnaturtype. Der er heller ikke andre kortlagte habitatnaturtyper i området omkring broen. Der er ligeledes ikke kortlagt arter eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget i nærheden af broen. Idet der er tale om renovering af en eksisterende bro, vurderes der endvidere primært at være tale om lokal og midlertidig påvirkning af området. Det er på baggrund heraf Bornholms Regionskommunes vurdering, at den ansøgte brorenovering ikke medfører en væsentlig påvirkning på Natura 2000-området og de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte".

Vandløbet er desuden en del af vandplanerne fra 2021-2027. Der er en målsætning om god økologisk tilstand i vandløbet. Den nuværende tilstand er vurderet som ringe.

Der skal vurderes om en brorenovering vil påvirke den økologiske tilstand. Ifølge indsatsbekendtgørelsens (BKG 2023-06-13 nr. 797) §8, skal vandløbsmyndigheden forebygge forringelse af tilstanden i vandløbet.

Vandløbet skal derfor ikke påvirkes negativt. Når projektet står færdigt, er det vurderet, at der vil være minimal påvirkning på biologiske og kemiske forhold i vandet.

Miljøscreening

Miljømyndigheden har vurderet, at der ikke kræves en miljøscreening for renovering af bro 1008. Brorenoveringen af bro nr. 1008 – Sdr. Strandvej. Tejn er ikke omfattet af miljøvurderingsloven. Vurderingen støtter sig på følgende:

"Det er umiddelbart kun miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 10f: Infrastrukturprojekter - Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb, der kan omfatte brorenoveringerne. I miljøvurderingslovens bilag 2 er der ikke fastsat en bagatelgrænse hvad angår anlæg af vandveje. Både EU's retspraksis og nævnsafgørelser kan lægges til grund for fortolkning af bilagspunktet. I tilfældet med disse sager, har jeg ikke kunnet finde umiddelbart sammenlignelige projekter hos hverken nævn eller i EU-retten. Det ligger dog også i EU's retspraksis, at fortolkningen af projektbegrebet skal ske i henhold til VVM-direktivets formål. Fortolkning af, hvad der er omfattet af miljøvurderingsloven skal derfor også ses i lyset af miljøvurderingslovens formål i § 1, stk. 1. Det betyder, at man skal se nærmere på projektets art, dimensioner og placering og risiko for væsentlig indvirkning på miljøet. Det har jeg gjort herunder. Brorenovering er almindeligt vedligehold og broens fremtræden i landskabet samt funktion ændres ikke. Der kommer ikke nye anlæg. Brorenoveringen vil ikke påvirke et stort opland. Der udføres en strømpeforing og udskiftning af det yderste tunnelelement mod syd samt en ny facade og nye fløje mod syd. Vandføringsevnen ændres minimalt. Facaden mod nord repareres. Brorenoveringen udføres i tørre perioder med minimal vandføring i vandløbene og med en varighed på 8-10 uger. Det vurderes at ændringerne er små og ikke i en størrelsesorden, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Brorenoveringen foregår på den eksisterende konstruktion eller i ind- og udløb til konstruktionen. Placeringen af arbejdet er ikke sårbart. Da det konkrete projekt vurderes ikke at være omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2 i henhold til lovens formål, skal projektet hverken undergå screening for miljøvurderingspligt eller miljøvurdering."

Høring

Projektforslaget har været i offentlig høring i perioden 18. september 2025 til og med den 16. oktober 2025.

Der er udsendt brev til parterne Danmarks Naturfond og KL GOLF 2009 ApS. Brevet blev udsendt efter den offentlige høringsperiode var begyndt. Det blev beskrevet at brevet var omfattet af en 2 ugers partshøring som udløb den 22. oktober 2025.

Til brevet blev der ikke modtaget bemærkninger.

Klage

Kommunens afgørelse efter Vandløbsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klage skal indgives via digital selvbetjening til kommunen, som derefter videregiver klagen.

Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen uanset tidspunktet for eventuel individuel underretning. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Nævnet opkræver et gebyr i forbindelse med modtagelse af klagen. Dette tilbagebetales, hvis man får helt eller delvist medhold.

Klageberettigede er enhver med væsentlig, individuel interesse i projektet, samt lokale og landsdækkende foreninger med interesse inden for området. En detaljeret beskrivelse er at finde i Vandløbslovens kapitel 16.

Teknik og Miljø, vandløbsmyndigheden betragter sagen som afsluttet.